

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1989/45

KARAR NO : 1989/45

ÖZET: 1111 Sayılı Askerlik Kanununun değişik 10. maddesine göre ihtiyaç fazlası yükümlü olup kamu kurumu ve kuruluşunda çalışan kişinin firar ve izin tecavüzü suçu dışında kalan ırza geçme suçuna ilişkin davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Kızım Kılınç

O L A Y : Asker olup memleketine izinli gelen sanığın Nisan/1987 tarihinde müşteki Durmuş Yılmaz'ın kızı reşit olmayan Elif Yılmaz'ı, onun rızası ile kaçırıp kızlığını bozduğu ve birlikte karı koca gibi yaşadıkları ileri sürülerek Türk Ceza Kanununun 416/3., 418/2., 80., 430/2. maddeleri uyarınca tecziyesi için Kınık C. Savcılığının 5/11/1987 gün, 164/172 sayılı iddianamesiyle, hakkında kamu davası açılmıştır.

Kınık Asliye Ceza Mahkemesi; 9/3/1988 gününde, E.1987/82, K.1988/28 sayılı ile; sanığın sabit olan eylemine uyan Türk Ceza Kanununun 416/son., 80., 418/son. maddelerine göre mahkûmiyetine ve Türk Ceza Kanununun 430. maddesine mümas alıkoymak suçundan beraatine karar vermiştir.

Mahkûmiyet hükmünün sanık tarafından temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay 5. Ceza Dairesi 10/10/1988 gün, 3546-6044 sayılı ile: (1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun "Askerlik Haysiyetine ve Şerefine Dokunan Suçlar ve Cezalar" başlıklı 11. faslıdaki 152/1. maddesi "ırz ve iffete tecavüz eden askeri şahıslar hakkında Türk Ceza Kanununun 8. babında yazılı cezalar tatbik olunur." hükmünü içermesine göre mağdurenin rızasıyla, müteselsilen ırzına geçip kızlığını bozmaktan sanık Kazım Kılınç bu eylemi asker iken ve izinli olarak bulunduğu sırada işlemiş olması karşısında sanık hakkında kamu davasına bakmanın askeri mahkemeye ait olduğu ve görevsizlik kararı verilmesi gerektiği gözetilmeyerek yargılamaya devamla yazılı şekilde hüküm kurulması) yasaya aykırı görülmekle hükmün bozulmasına karar vermiş ve bu karara karşı Yargıtay C. Başsavcılığının vaki itirazı da Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 19/12/1988 gün, 492/127 sayılı kararıyla reddedilmiştir.

Kınık Asliye Ceza Mahkemesi; 31/5/1989 gününde, 8-38 sayılı ile; Yargıtayın bozma ilâmına uyarak görevsizliğe ve dosyanın görevli askeri mahkemeye gönderilmesine karar vermiştir.

Dosya kendisine intikal eden Ankara 4. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi 26/6/1989 gününde, 299-212 sayılı ile; mahkemenin yetkisizliğine ve dosyanın Sivas 5. Er Eğitim Tugayı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Sivas 5. Piyade Er Eğitim Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 26/10/1989 gününde, 719-448 sayılı ile; sanığın ihtiyaç fazlası er statüsünde askerlik yaptığı ve 3358 Sayılı Kanuna göre ancak bakaya, firar, izin tecavüzü ve hava değişikliği suçlarından dolayı askeri mahkemede yargılanabileceği ve atılı suçtan ötürü davasının adli yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı

vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 Sayılı Kanunun 14. maddesinde belirlenen olumsuz bir görev uyuşmazlığı doğmuş ve dosya Sivas 5. Piyade Er Eğitim Tugay Komutanlığı Askeri Savcılığının 29/11/1989 gün, 2026 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Muammer Turan'ın Başkanlığında, İhsan Özkaya, Ahmet Sevgili, Uzel Kızılkılıç, Yavuz. T. Özgen, Ersin Eserol ve Dr. Önder Ayhan'ın katılmaları ile yaptığı 8/12/1989 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Kökerin raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Hakim Kıdemli Yüzbaşı Ekrem Gülseçkin'in adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü ve yazılı düşünceleri alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Filhakika Askeri Ceza Kanununun Türk Ceza Kanununa atıf yaptığı ve bu itibarla askeri suç kapsamına giren bir suçun askeri kişilerce işlenmesi halinde bu suça ait davanın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hususunda kuşkuya yer bulunmamaktadır. Ancak dosya içeriğinden bu olaydaki sanık Kazım Kılınç'ın suç tarihinde ihtiyaç fazlası er statüsünde askerlik görevini yerine getirdiği anlaşıldığından, sanığın bu özel durumu itibariyle hakkında 1111 Sayılı Askerlik Kanununun, bu statüdeki erat hakkındaki hükümlerinin öncelikle gözönünde tutulması gerekmektedir. Çünkü 1111 Sayılı Kanunun değişik 10. maddesine göre ihtiyaç fazlası yükümlülerle ilgili olarak bunların temel askerlik eğitimini müteakip kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmak suretiyle askerlik hizmetlerini yerine getirmiş sayılacakları belirtildiği gibi aynı maddenin 16/4/1987 günlü, 3358 Sayılı Kanunla değişik 4 numaralı bendinin (B) fıkrasında kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilecek yükümlülerle ilgili işlemler belirtilmiş, eşcümle bu fıkranın (c) alt fıkrasında; "Kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilen yükümlülerin istihdam şekilleri ile tabi olacakları esas ve usuller Bakanlar Kurulu Kararıyla tesbit edilir.", (d) alt fıkrasında; "ihtiyaç fazlası olarak kamu kurum ve kuruluşları emrine verilen yükümlüler hakkında firar, hava değişimi ve izin tecavüzü, kısa süreli firar ve izin tecavüzü suçlarından dolayı Askeri Ceza, Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun ve Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu Hükümleri uygulanır. Bu konularda yükümlünün görev yerine en yakın askeri mahkeme veya disiplin mahkemesi yetkilidir." denildikten sonra (h) alt fıkrasında; "yükümlüler diğer hususlarda verildikleri kamu kurum ve kuruluşların statüsüne tâbidir." denilmiştir.

Yukarıda açıklanan hükümlerin incelenmesinden varılan natiçeye göre, sanığın suç tarihinde askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekle beraber her yönüyle askeri bir kıtada görev yapan er ile aynı statüde olmadığı açıkça anlaşılmaktadır. Bu itibarla sanık hakkında ancak askerlik kanununda sayılan suçlarından ötürü askeri

mahkemeler davada görevli olabilecek ve diğer bütün suçlarla ilgili olarak sivil adli yargı yeri davalara bakacaktır.

Bu nedenlerle sanığın özel durumu itibariyle davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Kınık Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Kınık Asliye Ceza Mahkemesinin 31/5/1989 günlü, 8-38 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 8/12/1989 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Muammer Turan

Üye
İhsan Özkaya

Üye
Ahmet Sevgili

Üye
Uzel Kızılkılıç

Üye
Yavuz T. Özgen

Üye
Ersin Eseral

Üye
Dr. Önder Ayhan

i/e

Bu kararın Resmi gazete'de
yayını uygundur.
Başkan